Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2025/2026	**Semestar:** Zimski
Godina studija: 1	**Studiji:** Povijest (dvopredmetni) (R) (Diplomski) Diplomski sveučilišni studij Povijest (nastavnički) (R) (Diplomski) Povijest (R) (Diplomski)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Povijesna demografija	
Kratica kolegija: POVD11	
ECTS bodovi: 3	**Šifra kolegija:** 218328
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	15
Seminar	15
Vježba u praktikumu	15
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu	

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija	
Ime i prezime: Kevo Mario	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** redoviti profesor
Kontakt e-mail: mario.kevo@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Suradnici na kolegiju	
Ime i prezime: Belić Tomislav	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** viši asistent
Kontakt e-mail: tomislav.belic@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija	Upoznati povijesnu demografiju kao granu povijesne znanosti s naglaskom na izvore koji se koriste uglavnom za povijesno-demografska istraživanja. Osim teoretskog upoznavanja s predmetnom problematikom (literatura, izvori, dosezi domaće i inozemne povijesne demografije…) primijenit će se interdisciplinarni pristup budući da se povijesna demografija preklapa s mnogim drugim znanstvenim disciplinama. U izravnoj korelaciji s predmetnom tematikom, studenti će upoznati i upotrebu statističkih metoda u analizi numeričkih podataka prikupljenih demografskim, odnosno povijesno-demografskim istraživanjima, izradu tablica i grafičko prikazivanje dobivenih rezultata. Povijesna demografija kao znanost; upoznavanje novih izvora koji se koriste za povijesno-demografska istraživanja (matične knjige, popisi stanovništva, ankete, registri itd.). Osim izvora, upoznavanje i s relevantnom literaturom te dosezima domaće i inozemne povijesne demografije, odnosno istraživanje povijesti stanovništva Hrvatske koja su provodili i domaći i strani istraživači. Osim navedenog, govorit će se i o temeljnim elementima demografije budući se demografija i povijesna demografija preklapaju. Istodobno će se koristiti i kvantitativne metode u historiografiji koje su u izravnoj vezi s povijesno-demografskim istraživanjima (aritmetička sredina, raspon, standardna devijacija, koeficijent varijabilnosti, agregiranje podataka, grafičko prikazivanje dobivenih rezultata).
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	1. Interpretirati ključne pojmove i teorije povijesne demografije u analizi historiografskih izvora i literature; 2. Primijeniti metodološke i statističke postupke obrade demografskih podataka iz historiografskih izvora, uključujući tablični i grafički prikaz; 3. Analizirati uzročno-posljedične odnose demografskih procesa na temelju kvantitativnih podataka i historiografskih izvora, integrirajući spoznaje srodnih disciplina; 4. Vrednovati društvene okolnosti i interpretacije demografskih procesa pridržavajući se etičkih načela u radu.
Literatura	
Obavezna	V. Stipetić, N. Vekarić, *Povijesna demografija Hrvatske*, Zagreb-Dubrovnik, 2004. (odabrana poglavlja); A. Wertheimer Baletić, *Stanovništvo i razvoj*, Zagreb, 1999. (odabrana poglavlja); B. Petz, *Osnove statističke metode za nematematičare*, Jastrebarsko, 2000. (odabrana poglavlja)
Dopunska	J. Gelo, A. Akrap, I. Čipin, *Temeljne značajke demografskog razvoja Hrvatske (Bilanca 20. stoljeća)*, Zagreb 2005.; *Stanovništvo Hrvatske – dosadašnji razvoj i perspektive*, Zagreb 2005.; *Depopulacija Hrvatske*, *Društvena istraživanja*, 4-5 (72-73), Zagreb 2004., str. 629.-750.; V. Stipetić, *Dva stoljeća razvoja hrvatskoga gospodarstva (1820.-2005.)*, Zagreb 2012.; B. Vranješ-Šoljan, *Stanovništvo gradova banske Hrvatske na prijelazu stoljeća: socijalno-ekonomski sastav i vodeći slojevi 1890.-1914.)*, Zagreb 1991.; Z. Radelić, D. Marijan, N. Barić, A. Bing, D. Živić, *Stvaranje hrvatske države i Domovinski rat*, Zagreb 2006.; C. H. Feinstein, M. Thomas, *Making History Count: A Primer in Quantitative Methods for Historians*, Cambridge University Press 2002, V. Kolesarić i B. Petz, *Statistički rječnik, tumač statističkih pojmova* (II. izdanje), Jastrebarsko 2002.; N. F. R. Crafts, N. H. Dimsdale i S. Engerman (ur.), *Quantitative Economic History*, Clarendon Press, Oxford 1991. NAPOMENA: Popis preporučene dodatne literature polaznici kolegija dobit će sukladno temama seminarskih zaduženja i vježbi.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE	**Ulazi u prosjek** DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	**Redovito pohađanje nastave** – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom planu nastave; **Uredno izvršene seminarske i nastavne obveze** – pripremljeno i održano izlaganje, aktivnost na nastavi, samostalan rad; **Stjecanje minimalnog uspjeha od 35 % tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti** – ostvareno kumulativno.

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada je:

nedovoljan (1) – 0 do 49,9 %

dovoljan (2) – 50 do 64,9 %

dobar (3) – 65 do 79,9 %

vrlo dobar (4) – 80 do 89,9 %

izvrstan (5) – 90 do 100 %

Način ocjenjivanja

Način stjecanja ocjene:

a. **Nastavne aktivnosti** – 70 % ocjene
   1. aktivnost na nastavi – 10 %
   2. seminarske obveze – 10 %
   3. 1. kolokvij – 20 %
   4. 2. kolokvij – 20 %
   5. samostalan rad – 10 %

a. **Završni ispit** – 30 % ocjene *(za prolaz je nužno riješiti 50 % ispita)*

   1. usmeni ispit – 30 %

Način polaganja ispita

Nastavne aktivnosti – aktivnost na nastavi; seminarske obveze; samostalan rad; 1. kolokvij (pismeni); 2. kolokvij (pismeni).

Završni ispit – usmeni.

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	**ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata**	**UDIO OCJENE (%)**
Pohađanje nastave	1.13	0
Aktivnost na nastavi	0.19	10
Seminarski rad	0.19	10
Kolokvij-međuispit	0.37	20
Kolokvij-međuispit	0.37	20
Samostalni rad	0.19	10
Ukupno tijekom nastave	**2.44**	**70**
Završni ispit	0.56	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	**3**	**100**

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje: predstavljanje plana i programa rada, pojašnjenje studentskih obveza, literature
2	Demografija kao znanost
3	Literatura, izvori i metode istraživanja
4	Teorije o razvoju stanovništva
5	Povijesne etape razvoja stanovništva (I. dio)
6	Povijesne etape razvoja stanovništva (II. dio)
7	Kolokvij
8	Strani istraživači povijesti stanovništva Hrvatske i Hrvata u dijaspori
9	Opće kretanje stanovništva: popisno i prirodno
10	Opće kretanje stanovništva: mehaničko (migracije)
11	Strukture stanovništva: dobna i spolna
12	Kolokvij
13	Stanovništvo prema narodnosnoj i vjerskoj strukturi
14	Depopulacija u Hrvatskoj
15	Demografske posljedice Domovinskog rata

Seminari

#	Tema
1	Uvodno predavanje: objašnjenje studentskih obaveza, podjela seminarskih zaduženja, upute o načinu rada
2	Povijesna znanost i demografija
3	Demo-geografski izvori – primjer matičnih knjiga
4	Slavonski popis stanovništva (1698.)
5	Stanovništvo svijeta u prošlosti i stanovništvo hrvatskih zemalja krajem srednjeg vijeka
6	Banska Hrvatska – stanovništvo gradova na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće
7	Kolokvij
8	Iseljavanje u Australiju – primjer našičkog kraja
9	Prirodno kretanje stanovništva Hrvatske u 20. stoljeću
10	Migracijski saldo Hrvatske u drugoj polovici 20. stoljeća
11	Dobno-spolna struktura stanovništva Hrvatske u drugoj polovici 20. stoljeća
12	Kolokvij
13	Promjene narodnosne strukture istočne Hrvatske u drugoj polovici 20. stoljeća
14	Demo-geografski kontekst raspada SFR Jugoslavije
15	Demografski gubici tijekom Domovinskog rata (1991.-2001.)

Vježbe u praktikumu

#	Tema
1	Uvodno predavanje: objašnjenje studentskih obaveza, podjela zadataka, upute o načinu rada
2	Vrste mjernih skala
3	Agregiranje i tablično prikazivanje podataka
4	Grafičko prikazivanje podataka; izrada histograma
5	Indeksi, postotci, frekvencije
6	Mjere centralne tendencije – aritmetička sredina
7	Kolokvij
8	Mjere centralne tendencije – mod i medijan
9	Mjere varijabilnosti (I. dio)
10	Mjere varijabilnosti (II. dio)
11	Raspodjela podataka – normalna raspodjela te druge vrste raspodjele
12	Kolokvij
13	Centili
14	Ostale grafičke metode prikaza rezultata
15	Ponavljanje gradiva